

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 813. Usque Ad Annum 859

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117867

§. 25. Leonis IV. obitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66103](#)

Sæculum IX. gantibus, jussit Imperator, ut Daniel se-
 A. C. 855. cundum Legem Romanorum judicare-
 tur; convictusque est calumniæ. Ita-
 que in manus Gratiani traditur, qui suo
 arbitrio injuriam ulcisceretur; sed ille
 ab ipso rogatus Imperatore inimicum di-
 misit. Ex hoc facto dispicimus, Ludo-
 vico supremum fuisse in Urbe Dominium
 est potestatem.

§. XXV.

Leonis IV. Obitus.

Obiit Leo IV. (*) eodem anno octi-
 gentesimo quinquagesimo quinto,
 decima

(*) Ad hæc ferme tempora plerique Rerum Ecclesiasticarum Scriptores de putidissima fa-
 bula Joannæ Papissæ mentionem faciunt, cuius funda-
 mentum est illud quod in Chronico Ma-
 rianii Scotti ad S. Martinum Coloniæ Monachi ad
 annos 853. & 854. legitur (scripsit vero anno
 circiter 1058.) *Leo Papa obiit Kalendis Aug.*
huic successit Joanna mulier annis duobus, men-
sibus quinque, diebus quatuor. Alter testis est
Martinus Polonus Ord. Præd. in suo Chronico,
quod usque ad annum 1277. scripsit, relatus a
Blondello & Alexandro Natali: Post hunc Leo-
nem Joannes Anglicus Natione Moguntinus se-
dit annis duobus mense uno, diebus quatuor &
mortuus est Romæ & cessavit Episcopatus men-
se uno. Hic, ut afferitur, femina fuit & in pu-
ellari ætate a quodam suo Amasio habitu virili

Athenas

decima septima Julii, postquam S. Se-Sæculum IX.
dem tenuisset annis octo & tribus men- A.C. 855.
sibus, sepultusque est ad S. Petrum. Dua-
bus ordinationibus, una mense Dec. &
altera

*Athenas duxit, sic in diversis scientiis profe-
vit.... in Papam concorditer eligitur: sed in
Papatu per suum Familiarem imprægnatur.
Verum tempus partus ignorans cum de S. Pe-
tro in Lateranum tenderet, angustiata inter
Colisæum, & S. Clementis Ecclesiam peperit,
& post mortua ibidem, ut dicitur, sepulta
fuit. &c. Similia in Sigeberti Chronico legun-
tur, atque etiam S. Antoninus Florentinus Chro-
nicorum tit. 16. tanquam testis adducitur, qui
Martinum Polonum auctorem suum refert.*

Verum ad primum testem Marianum Scotum
respondebat Franciscus Pagi ad annum 853. Ba-
ronius quidem Num. LVII. & seqq. aucluma-
vit, Marianum Scotum fuisse primum Aucto-
rem... hujus commenti. Verum Leo Allatius
in confutatione fabulae de Joanna Papissa ex
monumentis Græcis jam demonstravit, in since-
ris Mariani Scotti codicibus hanc fabulam non
fuisse exaratam, testari Scriptorem non igno-
bilem, qui Metropolim Alberti Krantzii notis
illustravit ad lib. 2. p. 100. editionis Coloniensis
anno MDLXXIV. curatæ, sed notam illam
Typographos Francofordienses erasisse. Ma-
rianus Scotti Codices Manuscriptos aliquot anti-
quissimos, qui adhuc extant, nihil de Joanna
Papissa habere, sicuti nes Codices MSS. Sige-
berti

Sæculum IX. altera mense Martio, creavit Presbyter.
A. C. 855. ros novendecim, Diaconos octodecim,
& Episcopos per diversa loca sexaginta
tres. Octavam Assumptionis Deiparæ
Virginis celebrari jussit, quod Roma
necdum antea fiebat, & primo anno num-
mos argenteos sparsit in populum. Præ-
ter alias ædes memoratas etiam complu-
ra fundavit Monasteria. Unum condidit
Sancti-

berti Gemblacensis Abbatis, quod præcipue con-
stat ex Autographo Cœnobii Gemblacensis, quod
a Miræo editum est. Idem Pagius ad Martini
Poloni testimonium respondet: *Sed Allatius*
toco laudato num. 5. & seqq. non solum ostendit,
eius Chronicon pessime corruptum fuisse... sed
etiam in Bibliotheca Vaticana extare hujus Au-
ctoris antiquissimum exemplar, in quo post
vitam Leonis IV. nulla fit Joannæ Papissæ
mentio, neque in margine eadem vel aliena ma-
nuscripta, nec quidquam aliorum industria era-
suum. De S. Antonino Natalis Alexander in Diss.
ad Sæc. IX. & X. dicit: *Ad quartum Testimo-*
nium quod est S. Antonini, respondeo, Sanctum
Archipræsulem ab Interpolatore Martini Polo-
ni deceptum, ejus duntaxat verba primo refer-
re, deinde ea addere, quibus diserte significat,
totam illam narrationem sibi de falsitate suspe-
ctam vehementer esse ob silentium Vincentii Bello-
vacensis &c. Idem Natalis ibidem argumenta
quindecim congerit, quibus istud de muliere in
Cathædra Romana sedente commentum con-
vellit.

Sanctimonialibus in propria domo, illud- Sæculum IX.
que SS. Symmitrio & Cæsario Sacrum esse A. C. 855.
voluit. Monasterium S. Martini, cuius
alumnus fuerat, restauravit & ornavit.
In Monasterium Corsariense, in quo tunc
Laici habitabant, feminas Religiosas in-
duxit. Cum quadam die Ecclesiam S.
Laurentii oraturus adiisset, quærenti,
quot Monachi ibi ministerio Sacro vaca-
rent, responsum, a quibusdam Antecef-
forum suorum ibi duo fuisse extorta Mo-
nasteria, unde postea recedere urgente
paupertate compulsi fuissent. Ille unum
restituit, honori SS. Stephani & Cassiani *Anast. to. 3.*
dicavit, census sufficientes assignavit, & *Conc. p. 8.*
Monachos Græcos, qui officia Divina
diu noctuque celebrarent, immisit. In-
ter illa decora, quæ neglecta S. Leo ite-
rum reduxit, est illud, quod Crucem
auream pro vetere Antecessorum suorum
more a Subdiacono sibi præferri præce-
perit. (*)

S. Leo-

(*) Hic Fleurius addere oblitus est, S. Leo-
nem IV. Sacris Fastis & Sanctorum numero fuisse
adscriptum. Ceterum ad fabellam feminæ post
S. Leonem IV. intrusæ illud quoque pertinet,
quod scribit Pagius ad annum 853. *Illa de Jo-
anna Papissa fabula ita omnium animos occupa-
rat, ut in Magnifica Ecclesia Metropolitana Ci-
vitis Senensis, quæ post eam excogitatam qua-
tuor*

Sæculum IX. S. Leoni tribuuntur Documenta da-
A. C. 855. ta Presbyteris, Libro Pontificali Roma-
to. 8. Conc. no ad finem normæ in Synodis Episco-
p. 33. porum tenendæ adjecta. Monentur
 Presbyteri, ut singulis noctibus ad pre-
 ces nocturnas & cantandum horis præ-
 scriptis officium surgant. Quilibet Pres-
 byter habeat Clericum vel Discipulum,
 qui Psalmos decantanti & Sacris operan-
 ti respondeat. Presbyter populum hor-
 tetur,

*tuor Pontifices Romanos dedit, Pium scilicet II.
 Pium III. Marcellum II. & Paulum V. Statua
 Joannæ Papissæ inter alias ceterorum Ponti-
 ficum Romanorum consiperetur. De eadem
 Statua Pagius Numero sequenti Mabillonum in
 Museo Italico tom. I. part. I. pag. 159. loquen-
 tem inducit in hunc modum : Quippe Sta-
 tuam illam fabulosæ Joannæ, quæ post refe-
 ßam sub hæc novissima Secula Basilicam, obti-
 nente fabula, fabricata fuerat, demum Clementis VIII. Pontificatu cooperante cum magno
 Duce ad Baronii preces Archiepiscopo loci Car-
 dinale Tarugio non penitus quidem fuisse com-
 minutam, sed mutatis formæ muliebris linea-
 mentis, ex femina factam Zachariæ Pontificis
 figuram, apposito Zachariæ nomine, ne qua su-
 spicio in posterum hac de re ob servatam Sta-
 tuæ materiam suboriri posset. Infra addit Pa-
 gius : Credendumque eam Zachariæ Papæ Sta-
 tuam in ea Ecclesia remansisse usque ad Alexan-
 dri VII. Pontificatum. Tandem ex eodem
 Mabillo-*

tetur, ut in die Mercurii Cinerum confi- Sæculum IX.
 teatur, pœnitentias injungat, moneat, A. C. 855.
 saltem quater, in Natali Domini, in Cœ-
 na Domini, in Paschate, & Pentecoste ad
 Sacram Communionem esse acceden-
 dum. Pro functionibus Ecclesiasticis ni-
 hil exigat. Reliqua documentis Hincma- Sup. §. 7.
 ri admodum propinqua sunt; unde, qua-
 lis illa ætate Disciplina viguerit, dispici-
 mus. (*)

§. XXVI.

Mabillonio de sede stercoraria Pagius istud ex-
 cepsit: *Ex quo intelligitur, Stercorariam vo-
 cabulum traxisse non formæ* (neque enim per-
 tusa est ut aliæ duæ) *sed ex versu Psalmi, qui,*
Pontifice in ea sedente canebatur, & de stercore
erigit pauperem. Addit Natalis Alexander in
 memorata Dissert. Quod vero de Sede perfo-
 rata ad explorandum sexum destinata ab inimi-
 cis Romance Ecclesiae, vel ab imperitis vulgatum
 est, id fabulosum prorsus Platina testatur &c.

(*) Priusquam a S. Leone IV, quem inter &
 Benedictum III. Papissam sedisse fabula narratur,
 transeamus, illud quoque ex Alexandro Natali
 addendum mihi videtur: *Unde autem ortum*
habuerit hæc fabula, Viri eruditæ inquirunt &
suis proponunt conjecturas. Joannes Aventi-
 nus in Bojorum Annalibus lib. 4. ei fundamen-
 tum dedisse censet Joannem nonum. Albertus,
 inquit, *Locupletissimus Etruriæ Princeps Ra-*
vennam, Bononiam, Romam in potestate ha-
buit. Ejus socrus Theodora, Scortum nobile
atque